

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **J. M.**, bývajúcej v M., zastúpenej JUDr. Z. G., advokátkou so sídlom v T., budova A., a.s., proti žalovanému **S., spol. s r.o.**, so sídlom v S., IČO : X., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 10 C 241/2006, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2008, sp.zn. 1 Co 51/2008 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trebišov rozsudkom z 28. mája 2007, č.k. 10 C 241/2006-42 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe, určenia, že pracovný pomer naďalej trvá ako aj náhrady mzdy „za dobu do neplatného skončenia pracovného pomeru a za mesiac september 2006 na doplatok, pretože bola neprávom ukrátená“. Zamietol aj návrh o určenie neplatnosti dohody o zaškolení a o uhradení čiastky 3 000,-- Sk zrážkou zo mzdy ako náhrady výdavkov spojených s preškolením, o ktorý bola rozšírená žaloba podaním zo dňa 10. januára 2007. Žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v sume 6 196,-- Sk na účet JUDr. E. C., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní mal za preukázané, že žalobkyňa pracovala u žalovaného na základe pracovnej zmluvy zo dňa 21. augusta 2006, v ktorej bola dohodnutá aj skúšobná doba v trvaní troch mesiacov. Pracovný pomer bol so žalobkyňou ukončený v skúšobnej dobe doručením listu o skončení

pracovného pomeru do vlastných rúk žalobkyne dňa 25. septembra 2006 priamo na pracovisku majsterkou K. a predáčkou O. Takéto doručenie oznámenia považoval za účinné v súlade s ustanovením § 72 ods. 2 Zákonníka práce napriek skutočnosti, že jeho prevzatie žalobkyňa odmietla deklarovat' svojim podpisom. Návrh žalobkyne o určenie neplatnosti dohody o zaškolení a uhradení sumy 3 000,-- Sk zamietol z dôvodu, že žalobkyňa takúto dohodu so žalovaným uzavrela pre prípad, že dôjde k skončeniu pracovného pomeru v skúšobnej dobe. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal úspešnému žalovanému náhradu trov konania v sume 6 196,-- Sk.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 21. októbra 2008 sp.zn. 1 Co 51/2008, rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zamietnutí návrhu na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, na určenie, že pracovný pomer medzi účastníkmi trvá a o náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, potvrdil. Zrušil rozsudok v časti o zamietnutí návrhu o zaplatenie mzdy za september 2006 a o určenie neplatnosti dohody o úhrade výdavkov spojených s preškolením a zrážkach zo mzdy vo výške 3 000,-- Sk ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie v časti, v ktorej rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, odôvodnil tým, že mal za preukázané, že pracovný pomer skončil dňa 25. septembra 2006 v deň, keď bolo žalobkyňi doručené oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe. Dokazovanie o tom, či a akým spôsobom jej toto oznámenie bolo doručované aj poštou, ako aj dokazovanie o dôvodoch skončenia pracovného pomeru považoval za bezpredmetné. Zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa odôvodnil tým, že prvostupňový súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 43 O.s.p. a neodstránil vadu rozšíreného návrhu ohľadne mzdového nároku za september 2006. Uviedol, že v časti návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala neplatnosti dohody o zaškolení a úhrade čiastky 3 000,-- Sk zrážkou zo mzdy, by sa mohlo javiť, že jej ide o doplatok mzdy vo výške 3 000,-- Sk, avšak súd je v sporovom konaní viazaný návrhom žalobkyne a nemôže rozhodnúť len na základe dohadov, ale musí rozhodovať na základe jasne formulovaného návrhu. Za predčasné považoval aj rozhodnutie o zamietnutí časti žaloby o neplatnosť dohody o zaškolení v zmysle podania zo dňa 10. januára 2007. Bol toho názoru, že i keď ide o dohodu, ktorá sa týkala aj zrážky zo mzdy pre prípad skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe, v skutočnosti ide o samostatný nárok, pretože žalobkyňa sa domáhala vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu. Uviedol, že pre posúdenie platnosti tejto dohody je potrebné sa vysporiadať

aj s namietanými dôvodmi neplatnosti pokiaľ uvádza, kedy bola dohoda podpísaná a o aké náklady by malo ísť.

Rozsudok odvolacieho súdu v časti, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, napadla žalobkyňa dovolaním a navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil, prípadne zrušil. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že jej ako účastníčke konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Tieto dovolacie dôvody žalobkyňa bližšie nerozvíjala. V dôvodoch dovolania sa výslovne zaoberala iba tvrdením, že súd prvého stupňa ani odvolací súd neskúmali ňou uvádzané skutočnosti, týkajúce sa doručovania písomností týkajúcich sa vzniku, zmeny alebo zániku povinností zamestnanca vyplývajúcich z pracovnej zmluvy a vo veci rozhodli bez toho, aby mali zabezpečené všetky poklady pre rozhodnutie vo veci.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne zamietnuť z dôvodu, že nie sú dané dôvody dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súde nižšieho stupňa viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Žalobkyňa existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti jej tvrdenia, že v prejednávanej veci jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania

realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobkyni neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Pokiaľ ide o námietku žalobkyne, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že inou vadou konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Žalobkyňa ďalej súdom nižších stupňov vytýka, že neskúmali žiadne ňou uvádzané skutočnosti a vo veci rozhodli bez toho, aby mali vo veci zabezpečené všetky potrebné podklady. Táto námietka žalobkyne nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobkyne nie je ani postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmatečnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

K námietke žalobkyne, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že

právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebola žalobkyňa úspešná a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 29. októbra 2009

JUDr. Ladislav Górasz, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Nina Dúbravčíková